

12.marts 2008

Formandens beretning 2007/2008

Medlemmer

Selskabets medlemstal er aktuelt 271, heraf 14 firmamedlemskaber.

Bestyrelsen

Efter generalforsamlingen 14. april 2007 har Dansk Nefrologisk Selskabs bestyrelse været sammensat som følger: Anne-Lise Kamper, Rigshospitalet (formand) – Jens Kristian Madsen, Regionshospitalet Viborg (næstformand) – Ewa Lewin, Herlev Hospital – Claus Bistrup, Odense Universitetshospital – Per Ivarsen, Århus Universitets Hospital, Skejby – Lena Helbo Taasti, Odense Universitetshospital – sekretær Thomas Elung Jensen, Rigshospitalet.

Sekretariatsfunktion og hjemmeside, www.nephrology.dk

Selskabets videnskabelige sekretær varetager alle sekretærfunktioner for medlemmer og bestyrelse og fører selskabets regnskab. Hjemmesiden anvendes i stigende omfang, og det tilstræbes, at den indeholder alle relevante informationer for selskabets medlemmer. Det er bestyrelsens ønske, at al henvendelse til medlemmerne fremover skal foregå elektronisk. Aktuelt har 206 medlemmer angivet e-mail. Ved årsmødet 2008 vil e-mail oplysninger blive efterlyst. Medlemmer, som efter årsmødet ikke har oplyst e-mail adresse, vil blive kontaktet med anmodning om dette. Webmaster er sygeplejerske Mona Klausen Storm, Odense Universitetshospital, som udfører et meget stort arbejde for selskabet.

Regnskab

Selskabets økonomi er fortsat tilfredsstillende. Der henvises til regnskabet for 2007. Bestyrelsen har i februar 2008 overført kr. 50.000,- fra selskabets driftsbeholdning til forskningsfonden.

Videnskabelige møder

Årsmøde 2007: Mødet i 2007 fandt sted den 13.–14.april på Hotel SAS Radisson, Århus. Temaet for mødet var transplantation med fokus på donorpotentiale. Årets Claus Bruun forelæsning ”A risk and benefit assessment of living kidney donation” blev holdt af professor Anders Hartmann fra Oslo. Managing and transplant director Chris Rudge, England, informerede om organisering og resultater fra UK transplant. Lone Bøgh og Kaj Anker Jørgensen præsenterede en prospektiv dansk opgørelse af organdonorpotentialet i Danmark. Herefter fremlagde James Heaf peritoneal-dialyseudata fra Landsregistret. Årsrapporten for 2006 forelå ikke som følge af uafsluttet dataindsberetning.

Hans Dieperink redegjorde for Landsregisterets status. Dagen sluttede med rundvisning på ARoS Kunstmuseum og efterfølgende middag samme sted. Der var tilmeldt 109 til middagen.

Lørdag holdt professor Erik Ilsø Christensen, Århus, en spændende forelæsning med titlen "Renal albumin handling in physiology and pathology" og professor Gunnar Tydén fra Stockholm fremlagde erfaringer med ABO-incompatibel nyretransplantation. Efterfølgende var der 15 frie foredrag af høj videnskabelig kvalitet. Foredragskonkurrencens 1. præmie, en Janssen-Cilag-sponsoreret deltagelse i ASN kongressen 2007, blev vundet af Mette Damholt med foredraget "First report of efficient removal of protein bound uremic toxins in chronic hemodialysis patients by modified plasma separation and adsorption combined with hemodialysis (mFPSA)". Konkurrencens 2. præmie, en rejse til EDTA kongressen 2008 samt 3 års gratis medlemskab af ERA/EDTA blev vundet af Vibeke Rømming Sørensen med foredraget "Improved survival rates in patients with diabetes and end-stage renal disease". Årsmødet sluttede med generalforsamling.

Øvrige møder: Efterårets to møder blev afholdt i København. Det første møde med emnet: "Vascular Calcification" var tilrettelagt af Ewa Lewin og fandt sted den 4.oktober 2007. Der var to udenlandske foredragsholdere, professor Cathy Shanahan, Kings College, London og professor Gerard London, Manhes Hospital, Frankrig samt en dansk, afdelingslæge Susanne Bro, Rigshospitalet. Mødet var velbesøgt med cirka 75 deltagere og af meget høj videnskabelig kvalitet. Det næste møde var arrangeret Claus Bistrup i samarbejde med Dansk Transplantations Selskab som en session i forbindelse med Transplantationsselskabets årsmøde, den 22.november 2007. Emnet for sessionen var "Protokolbiopsier ved transplantation af solide organer". Der var to nyretransplantationsforedrag ved henholdsvis professor Daniel Seron, Barcelona og professor Niels Marcussen, Odense. Begge indlæg var særdeles gode.

Den 31.januar 2008 blev der afholdt møde i Århus med emnet "Salt in CKD". Mødet blev ledet af Jens Kristian Madsen og Per Ivarsen. Der var fremragende indlæg ved professor Ole Skøtt, Odense, professor Win van Biesen, Ghent samt associated professor F.M. van der Sande, Maastricht. Desværre var mødedeltagelsen moderat.

Dansk Nefrologisk Selskabs Forskningsfond

Forskningsfonden modtog 12 ansøgninger til uddelingen i 2008 og det samlede ansøgte beløb udgjorde kr. 1.047.825,-. Der var kr. 300.000 til uddeling, som blev tildelt 10 ansøgere, der fik beløb fra kr. 25.000,- til kr. 50.000,-. Bjarne Ørskov Christensen vil blive indstillet til at modtage støtte fra Ellen og Aage Fausbølls Helsefond, såfremt bestyrelsen til efteråret får mulighed for dette.

Dansk Nefrologisk Selskabs Rejsefond

Forskningsfonden modtog 3 ansøgninger til uddelingen i 2008. To ansøgere fik henholdsvis kr. 4.000,- og kr. 6.000,- til deltagelse i internationale møder. Et beløb på kr. 4.000,- vil blive anvendt som supplement til 2. præmien i årsmødets foredragskonkurrence. Denne præmie består primært af et grant fra EDTA, der omfatter registreringsgebyr til EDTA kongressen 2008 samt 3 års EDTA medlemskab.

Mommsens Legat

Bestyrelsen har besluttet at tildele selskabets hædersbevisning i 2008 til overlæge Johan Vestergaard Povlsen, Århus Universitetshospital, Skejby, samt afdelingslæge, ph.d. Peter Clausen, Rigshospitalet. Tildelingen vil blive motiveret ved Generalforsamlingen.

Roche Legat til deltagelse i Harvard Nefrologikursus

Bestyrelsen har besluttet at tildele de to legater til afdelingslæge, ph.d. Pernille Mørk Hansen, Regionshospitalet Hillerød og afdelingslæge, ph.d. Karin Skov, Århus Universitetshospital, Skejby. Tildelingen vil blive motiveret ved Generalforsamlingen.

Dansk Nefrologisk Selskabs Landsregister (DNSL)

Registerudvalget: Udover DNS's registerudvalg, som består af Anne-Lise Kamper (formand), James Heaf (registeransvarlig), Søren Schwartz Sørensen, Steen Fugleberg, Niels Løkkegaard og Johan Vestergaard Povlsen, er der 3 medlemmer fra Kompetencecenter Region Syd for landsdækkende kliniske kvalitetsdatabaser: Niels Petersen, Anders Green og Bente Nørregård, samt 2 medlemmer, der repræsenterer de dataansvarlige myndigheder, Jørgen Østergaard, Kvalitetsafdelingen Region Syddanmark og Inge Kristensen, Kvalitetsafdelingen Region Hovedstaden.

Årsrapport 2006: udkom med forsinkelse i august 2007. Rapporten findes i en fotokopieret version, som er tilvejebragt uden udgift for DNSL. Der er ikke foretaget udsending til medlemmerne, rapporten vil blive uddelt ved Årsmødet 2008.

Kriterier for indgang i DNSL: Der er fastsat 4 indgangskriterier, hvoraf et skal være opfyldt for, at en patient kan indgå i DNSL. Kriterierne er opdelt på basis af tidligere kendt/ikke tidligere kendt nyresygdom og akut/ikke akut forværring. Kriterierne er gensidigt eksklusive, og patienterne indgår ved start af kronisk renal erstatningsterapi. For at ekskludere patienter med midlertidigt dialysebehov i forbindelse med akut hændelse, vurderes disse patienter først 3 måneder efter start af dialyse, men indgår i DNSL fra tidspunktet for dialysestart.

Kvalitetsindikatorer: Der er vedtaget følgende indikatorer:

1. Akut vs. forberedt påbegyndelse af dialyse i et kronisk dialyseforløb. Vurderes ved hvorvidt der foreligger en planlagt og elektivt etableret dialyseadgangsvej før start af dialysebehandling
2. Tidsperiode som patient i nefrologisk regi før påbegyndelse af dialyse i et kronisk dialyseforløb. Der skelnes mellem forløb > 16 uger eller < 16 uger
3. Årlig mortalitetsrate for patienter i dialyse
4. 1 års nyregraftoverlevelse
5. 5 års nyregraftoverlevelse
6. 1 års patientoverlevelse efter nyretransplantation
7. 5 års patientoverlevelse efter nyretransplantation

Topica:

Topica er den elektroniske platform for den nye database, som udvikles af Scandihealth under CSC. Overgang til Topica per 1.januar 2008 er et myndighedskrav. Topica er ikke færdigudviklet, der resterer bl.a. konvertering af data fra den nuværende database. Dette har vist sig at være teknisk vanskeligere og dermed forbundet med større omkostninger end forudset. Tidspunktet for start af registrering i Topica er udsat fra planlagt 1.marts til 1.september 2008.

Dataregistrering i 2008: Forløbsregistreringen i den nuværende database er afsluttet. Der kan således ikke registreres data i DNSL før 1.september 2008, når Topica forventes at være i anvendelse.

Økonomi:udvikling af Topica: Midlerne til udvikling af Topica (ansøgt og bevilliget kr. 395.250,-) blev opbrugt i december i 2007, og der er således ingen finansiering af færdigudviklingen. Konverteringen af data er en forudsætning for beregning af nogle af de fastsatte kvalitetsindikatorer, der vedrører overlevelse. Det er anslået, at udgiften til færdiggørelse af konverteringen vil være cirka 500.000 kr. DNSL anmodede derfor i december 2007 om et snarligt møde med Danske Regioners Databasesekretariat angående den alvorlige økonomiske situation. Mødet fandt sted den 18.januar 2008, og det var positivt, idet Databasesekretariatet havde forståelse for Registrets problemer med manglende finansiering af færdigudviklingen af Topica. Det blev aftalt, at

Kompetencecentret ville arbejde med videreudviklingen af Topica samt beskrive det arbejde, der skal udføres af CSC, således at der kan indhentes et konkret tilbud fra CSC. Dette tilbud skal efterfølgende forelægges Danske Regioners Databasesekretariat. *DNSL har således ikke et bindende tilsagn om dækning af de ikke-finansierede udgifter til færdiggørelse af Topica. DNS's medlemmer i registerudvalget er meget opmærksomme på, at der ikke indgås aftale med CSC om færdigudvikling af Topica, såfremt dette kan medføre en økonomisk risiko for DNS som selskab eller for de enkelte medlemmer i tilfælde af, at der ikke opnås dækning af udgifterne fra Danske Regioner eller anden offentlig myndighed.*

Driftsøkonomi: Driftsbevillingen 2008 er kr. 444.000 af de ansøgte kr. 529.000. Årsagen til reduktionen er ifølge bevillingsskrivelsen, at ”med den kommende IT-løsning vurderes udgiftsbehovet ikke at være så stort, at hele det ansøgte beløb kan imødekommes”. Ved overførsel af et driftsoverskud fra 2007 på kr. 100.000 er budget 2008 bragt i balance. En forudsætning for tildeling af driftsstøtte er, at Topica er i drift, og at kvalitetsindikatorerne er tilgængelige. Danske Regioners Databasesekretariat har dog givet tilsagn om snarlig udbetaling af driftsmidlerne for 2008. Der må i de kommende år frygtes en driftsmæssig underfinansiering.

Årsrapport 2007: Næsten alle centre har primo marts afsluttet indberetning for 2007. Det forventes, at årsrapporten vil kunne præsenteres til årsmødet.

Quest: Dette er betegnelsen på en række kliniske og parakliniske data ved kronisk nyresvigt, som indgår i EDTA-registret. Som eksempler på nye parametre kan nævnes comorbiditet, rygning, blodtryk, behandling af hypertension, calciumfosfatforstyrrelser og anæmi samt KT/V. DNSL har igennem mange år leveret data til EDTA-registret og ønsker at fortsætte hermed. På nuværende tidspunkt er der dog alene mulighed for at levere data, som er planlagt indeholdt i Topica, samt laboratoriedata, som James Heaf indhenter elektronisk fra de klinisk biokemiske afdelinger via de lokalt registeransvarlige. En fremtidig udbygning af Topica med flere parametre, som evt. måtte være omfattet af Quest, vil muliggøre overførsel af disse data til EDTA-registret. Der er ikke taget beslutning om, hvorvidt eller hvornår dette skal finde sted.

Nephroquest: Dette er et EU-støttet EDTA projekt, som vedrører udvikling af en forbedret automatisk overførsel af data fra nationale registre til EDTA-registret. DNSL har tidligere givet tilsagn om deltagelse, og James Heaf er som registeransvarlig med i projektgruppen. I alt 40 % af midlerne til projektet er bevilget fra EU, resten er ikke finansieret. Som følge af EU bevillingen er der specifikke krav ved projektdeltagelsen, herunder etablering af et ansættelsesforhold i DNS for James Heaf, samt at den projektrelaterede IT-udbygning i DNSL skal udbydes i licitation. Registerudvalget har vurderet, at arbejdet med etablering af den nye DNSL database er så omfattende, at der ikke er mulighed for, at DNSL på nuværende tidspunkt kan deltage i Nephroquest. Registerudvalget har foreslået James Heaf at undersøge muligheden for at blive ansat direkte af EDTA, således at projektdeltagelsen overgår fra DNSL til James Heaf. Registerudvalget er således indforstået med anvendelse af DNSL-data til Nephroquest, såfremt dette ikke indebærer arbejdsmæssig eller økonomisk belastning for DNS, DNSL eller de indberettende danske afdelinger.

Den nefrologiske speciallægeuddannelse

Rekruttering: Søgningen til introduktionsstillinger og hoveduddannelsesforløb i nefrologi har været rimelig tilfredsstillende.

Rekrutteringskursus: Mette Brimnes Damholt og Jens Kristian Madsen har fortsat afholdelsen af kursus med henblik på rekruttering til specialet. Kurserne, som er meget populære, gennemføres med sponsorstøtte og velvilje fra undervisere, der ikke modtager honorar.

Bedømmelse af ansøgere til hoveduddannelsesstillinger: En arbejdsgruppe bestående af Jens Kristian Madsen (formand), Inge Eidemak, Bo Feldt-Rasmussen, Knud Rasmussen og Lena Helbo Taasti har udarbejdet udkast til den faglige profil, som skal anvendes ved bedømmelse af fremtidige ansøgere til hoveduddannelsesstillingerne.

Revision af målbeskrivelse for Common Trunk delen af hoveduddannelsen i Intern Medicin:Nefrologi: Den reviderede målbeskrivelse findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Revision af specialespecifik del af målbeskrivelse for hoveduddannelse i Intern Medicin:Nefrologi: En arbejdsgruppe bestående af Jens Kristian Madsen (formand), Pernille Mørk Hansen, Julie Bryndum og Jesper Juul Larsen har udarbejdet udkast til revision af den specialespecifikke del af målbeskrivelsen. Udkastet er sendt til høring hos de ledende overlæger/funktionsledere på landets nefrologiske afdelinger, specialets professorer, kursuslederne for de specialespecifikke nefrologiske kurser, DNS landsdækkende koordinerende uddannelsesudvalg samt DNS bestyrelse.

Specialespecifikke kurser: Den første række af specialespecifikke kurser i nefrologi er afsluttet efteråret 2007. Sundhedsstyrelsen har bedt om et budgetoverslag til næste kursusrække. En enig bestyrelse er af den opfattelse, at selskabet ikke fortsat kan påtage sig det meget omfattende administrative arbejde i forbindelse med kurserne, men alene det faglige ansvar. Dette er efterfølgende meddelt Sundhedsstyrelsen. Selskabet afventer indkaldelse til møde i Sundhedsstyrelsen.

Kursus i forskningstræning: Kurset blev afholdt i Odense den 13.-14.november 2007. Det henvendte sig til læger i hoveduddannelsesstilling, som ikke har ph.d.- eller doktorgrad. Kurset blev arrangeret af medlemmer af DNS. Det økonomiske ansvar blev varetaget af selskabet.

Specialerapport

Specialerapportgruppen bestående af Hans Dieperink (formand), Jens Kristian Madsen, Kjeld Otte, Peter Clausen, Jakob Sølling, Knud Rasmussen, Bo Feldt-Rasmussen, Søren Madsen/Kaj Anker Jørgensen og Stella Dresler har afsluttet sit meget store arbejde. Rapporten vil blive publiceret via Sundhedsstyrelsen.

Arbejdsgruppe vedr.vurdering af nyrefunktion og proteinuri

Der er nedsat en arbejdsgruppe, der dækker nefrologi, endokrinologi og klinisk biokemi bestående af Lars Juhl Petersen (formand), Else Randers, Henrik Birn, Peter Rossing, Ulrik Gerdes, Søren Ladefoged (klinisk biokemiker), Michael Rehling og Birgitte Reinholdt.

Arbejdsgruppen skal gennemgå metoder til vurdering af nyrefunktion og proteinuri og udarbejde en rapport med anbefalinger på området. Rapporten vil blive præsenteret og diskuteret ved et videnskabeligt møde den 20.november 2008.

Inspektorer

Sundhedsstyrelsen har forespurgt om selskabets deltagelse i en prøveordning, hvor en uddannelsessøgende læge deltager i inspektorbesøg. Bestyrelsen har indstillet Jon Waarst Gregersen til juniorinspektor. Hans Erik Hansen ønsker efter sin pensionering at ophøre som inspektor, men har givet tilsagn om at fortsætte, indtil en afløser er fundet. Bestyrelsen har opfordret Henning

Danielsen, Regionshospitalet Viborg til at blive inspektør. Gudrun Steffensen og Henrik Daugaard fortsætter som inspektører.

Sundhedsvæsenets patientklagenævn

Selskabet er blevet anmodet om forslag til ansættelse af sagkyndige konsulenter i Patientklagenævnet. Hans Dieperink, Odense Universitetshospital er anbefalet. Patientklagenævnet har yderligere forespurgt Anne-Lise Kamper. Bo Feldt-Rasmussen, Rigshospitalet og Kjeld Erik Otte, Regionshospitalet i Fredericia er fortsat konsulenter.

Udvalg og tillidshverv

Dansk Selskab for Akut Medicin har afholdt symposium den 30.oktober 2007. DNS var repræsenteret ved Jens Iversen, Rigshospitalet.

Bestyrelsen har i årets løb udpeget en række repræsentanter i forskellige udvalg og arbejdsgrupper. Der henvises til hjemmesiden.

Publikationer, foredrag, repræsentation:

Selskabet har bidraget til Ugeskrift for Lægers årlige artikelserie skrevet af specialerne med artiklen "Nefrologi 2007". Artiklen blev på opfordring fra bestyrelsen forfattet af Bente Jespersen, Århus Universitetshospital, Skejby.

Hanne Mollerup, Regionshospitalet Holbæk og Mette Brimnes Damholt, Rigshospitalet har repræsenteret selskabet med en udstilling om kronisk dialysebehandling ved Lægeforeningens jubilæum den 1.september 2007.

Søren Schwartz Sørensen, Rigshospitalet har repræsenteret selskabet ved Dansk Selskab for Intern Medicin's årsmøde den 7.marts 2008, hvor temaet var Frontiers of Internal Medicine – fremtidsmedicin, med foredraget "Overskridelse af AB0 barrieren ved nyretransplantation".

Samarbejde med Nyreforeningen

Dialysekonference: Nyreforeningen har afholdt Dialysekonference på Hotel Nyborg Strand den 7.november 2007. Selskabet blev forespurgt om faglige emner og foreslog en drøftelse af ventelisteproblemer for nefrologiske patienter ved kirurgiske indgreb. Bo Feldt-Rasmussen holdt indlæg om emnet. James Heaf, Herlev Hospital og Johan Vestergaard Povlsen, Århus Universitetshospital, Skejby holdt foredrag om henholdsvis overlevelse ved forskellige dialyseformer og organisering af dialysebehandling.

Nyreforeningens Forskningsfond: Anne-Lise Kamper har sammen med formanden for Dansk Transplantationsselskab, Søren Schwartz Sørensen, deltaget i vurdering af ansøgere til Nyreforeningens forskningsfond. Der blev uddelt cirka kr. 500.000 til nefrologiske forskningsprojekter. Forskningsmidlerne blev overrakt til modtagerne den 29.februar 2008 ved en festlighed afholdt af Nyreforeningen.

København, den 10.marts 2008

Anne-Lise Kamper
Formand for Dansk Nefrologisk Selskab